

Annandag Jul

Text: Matt: 32–39

Jesus sade till sina lärjungar: Därför, var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall också jag bekänna inför min Fader, som är i himmelen o.s.v.

Man har av ålder på denna dag firat *Stefani*, den *förste martyrens*, *dödsdag* och i den gamla högmässotexten, Matt. 23: 34-39, hört Kristus tala om *allt rättfärdigt blod*, som är utgjutet på jorden, från den rättfärdige Abels blod intill Sakarias, Barakias sons, blod, vilken judarna dräpte mellan templet och altaret. Så talar ock Kristus i den text, vi nu hava att betrakta, endast om strid och förföljelse och slutar sålunda: »Den som finner sitt liv, han skall mista det, och den, som mister sitt liv för min skull, han skall finna det.»

Det är ju en ganska besynnerlig kyrkans anordning, att man mitt i den glada julen skall avhandla så nedslående saker, som blod och död för Kristi skull, strax efter det att änglaskaran sjungit: »Frid på jorden»; att då han, vilkens födelse vi fira, heter »Fridsfurste», vi skola höra honom i dagens text säga: *I skolen icke mena, att jag kar kommit för att sända frid på jorden; jag kar icke kommit för att sända frid, utan svärd. Ty jag kar kommit för att sända en människa från hennes fader, och dottern från hennes moder, och sonhustrun från hennes svärmoder, och människans husfolk varda hennes fiender.*

Uti denna anordning och sammanställning av texterna visar sig ett djupt andligt förstånd och gives oss den rätta och sanna bilden av Kristi rike. Vi skola redan härav lära, att Kristi rike och den sanna julglädjen icke är en barnlek, utan en sådan frid, som är förenad med den allvarsammaste strid mot hela djävulens rike, en frid, som medför en helig kraft och nitälskan för den Herrens ära, vilken är på en gång den evige Guden och en sann människa, vår broder och Frälsare, som skall frälsa sitt folk ifrån deras synder, ifrån döden och djävulens våld.

Sambandet mellan denna stora nåd och denna hårda strid uttryckte även Herren Gud i det första löftet om Kristus (1 Mos. 3:15), då han sade till ormen: »Jag skall sätta fiendskap mellan dig och kvinnan och mellan din säd och hennes säd. Denne skall söndertrampa ditt huvud, och du skall stinga den i hälen.» Enahanda sammanställning av den stora julfröjden och den stora striden och fiendskapen mot Kristus finna vi även uti de första händelserna vid Kristi födelse, då den himmelska härskarans sång: »Ära vare Gud i höjden och frid på jorden», knappt hade förklingat, förrän även den profetian: »En röst hördes i Rama, mycken gråt och jämmer, Rakel begrät sina barn och ville icke låta trösta sig» (Matt. 2:18), fullbordades, då genom det herodiska barnamördandet i Betlehem och hela dess omnejd den gamle ormen gruvligt rasade emot kvinnans säd och sökte utrota honom genast vid hans ankomst till jorden.

Men låtom oss glädjas och fröjas! Den stora julfröjden eller gåvan från himmelen, varom vi på juldagen handlade, att Ordet, som i begynnelsen var hos Gud och var Gud, samt skapade allt, så att det förutan intet är gjort, som är gjort, *vart kött*, blev en människa som vi, synden undantagen, blev vår broder och hulde släkting, för att såsom den andre Adam bota syndafallet och tillintetgöra den, som hade döden i sitt våld, d. ä. djävulen, för att göra oss fria, som eljest hela vårt liv igenom, av fruktan för döden måst vara trälar, och upphöjde oss till den höga äran, att vi nu hava Gud i vår släkt och kunna i sannaste mening vara Guds barn, söner och döttrar, säger Herren den allsvåldige, så många som »mottaga honom», så att vi äro »födda av Gud» - denna stora gåva och fröjd skall likväl icke genom allt ormens raseri frångå oss.

Nej, utan om vi allenast, livade av all denna nåd, vilja lida med Kristus vad som kan komma på vars och ens lott, så skola vi ock genom honom vara fria från allt ont, från våra synders eviga straff, lagens förbannelse och den eviga döden, såsom aposteln säger: »Uthärda vi, så skola vi regera med.» Vår förstfödde broder skall väl försvara oss och även göra en ände på all frestelse och strid, så att vi ock skola bliva hans »medarvingar».

Men det vill han nu i vår text säga oss, att det icke skall avlöpa utan strid. Äro vi delaktiga i riket, så skola vi ock vara med i striden för det riket, bekänna honom inför människorna, församla med honom och sålunda

bevisa, att vi i sanning äro *hans folk*. Det skall icke tillgå, såsom världen menar, att även om vi här varit på hennes breda väg, följt och tjänat djävulen, så skola vi slutligen få lön såsom Kristi tjänare. Nej, så säger Herren Kristus här: »Var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock jag bekänna inför min Fader, som är i himmelen. Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall ock jag förneka inför min fader, som är i himmelen.»

Här stå nu orden ur Kristi mun helt klara och bestämda, att om vi icke äro så i sanning hans egna, att vi även inför hans fiender med ord och gärning bekänna honom så, att vi ock få lida med honom, utan vi mer älska denna världens vänskap och därför förneka honom, så skall ock han förneka oss inför sin Fader, som är i himmelen, icke vara vår försvarare, utan lämna oss åt den rättvisa dom, som våra synder förtjäna.

Men om vi så sant äro hans egna, tjäna och bekänna honom, att även vi få lida av samma fiendskap, som drabbade honom, så skall han bekänna oss för sin Fader, som är i himmelen, vara vår försvarare och medlare, så att våra synder icke skola hemsökas på oss, utan alltid vara förlåtna, och vi skola få rättfärdighetens krona, likasom hade vi i hela vårt liv aldrig haft eller gjort en enda synd emot lagen. Ty sådant måste bestämt följa, där Kristus framträder och bekänner oss inför sin Fader.

Här blir nu den första frågan, vad som menas med att *bekänna Kristus*. Största hopen av Kristi bekännare låta det vara nog därmed, att de icke förneka Kristi gudom, utan hålla det för sant, som i den apostoliska bekännelsen säges om honom. O, Herre Gud, väck oss alla att besinna, att vi nu betrakta hans ord, som i begynnelsen skapade världarna och i tidens fullbordan vart kött till vår frälsning och sist skall komma på himmelens skyar med stor härlighet för att döma alla människor, och att det därför är nödigt att fatta, vad *han själv menat med sina ord*: »Var och en, som bekänner mig inför människorna», att vi icke må drista oss tyda denne Herres ord efter vårt eget behag. Måtte vi ock besinna den förskräckliga dom, han bifogar över dem, som icke rätteligen bekänt honom inför människorna, då han säger, att *han* då icke skall bekänna, utan förneka dem inför sin Fader, som är i himmelen!

Redan den omständigheten, att Kristus här talar om ett bekännande, som skulle medföra strid inom familjen (v. 35), ja, förföljelse ända därhän, att de skola dräpa somliga hans bekännare (v. 28, 39), visar nog tydligt, att ordet »bekänna honom» här innebär något vida annat än att blott stilla instämma i kyrkans bekännelse och hålla den för sann; visar nog tydligt, att här talas om ett bekännande, som så avviker från den allmänna hopen, att denna just därför blir fientlig emot oss, ett bekännande, som utgår från den pånyttfödda och saliga själens kärlek och nit om sin Frälsare och hans sak, samt från den kärlek till själarna, att man icke mer kan likgiltigt åskåda, att människor gå på förtappelsens väg, och man tiger därvid - korteligen, att här menas det bekännande, som överallt omtalas i Skriften, det bekännande, som utbryter från ett troende hjärta, från föreningen med Kristus.

Utan tvivel har ock Herren velat antyda just detta genom det besynnerliga uttryck, han här använder: ty ordagrant säger han egentligen: »Var och en som bekänner *i mig*.» Ehuru detta icke kan väl återgivas på vårt språk, utan vi säga: »Var och en som bekänner mig», förtjänar Herrens eget uttryck dock att uppmärksammas; och vill han utan tvivel antyda den bekännelse, som utgår från den djupa, innerliga föreningen mellan honom och den troende själen, varom han i Joh. 17 sade: »Jag i dem och du i mig, att de må vara fullkomnade till ett.»

Så talar ock Paulus om den rätta bekännelsens grund och källa, då han säger: »Emedan vi hava samma trons Ande, så - enligt vad som är skrivet: *Jag trodde, därför talade jag* - tro ock vi, *därför tala vi ock* (2 Kor. 4:13; jämf. Ps. 116:10). Att Kristus talar blott om en sådan bekännelse, som är trons frukt, följer nödvändigt även därav, att han säger: »Var och en, som bekänner mig inför människorna, *honom skall ock jag bekänna inför min Fader, som är i himmelen.*» Ty vilja vi fatta hans mening, så förstå vi lätt, att han icke skall bekänna någon, som blott med en död kunskapstro instämt i kyrkans bekännelse. Där talas således endast om deras bekännelse, vilka på det sättet blivit Guds barn, som vi sågo i juldagens text: »Åt alla dem, som mottogo honom, gav han makt att bliva Guds barn.» David säger: »Jag förtäres av nitälskan, därför att mina ovänner

förgäta dina ord.» Så grämer det ock många trogen att se sådana, vilka ock vilja vara kristna, likväl icke bekänna Herren Kristus. Men må vi då betänka de redan anförda orden, att de, »som hava samma trons Ande, enligt vad som är skrivet: Jag trodde, därför talade jag», de göra det, de bekänna honom. Och sker icke det första, att hjärtat i tron uppvärms av nåden, så är det i alla fall lika förlorat, om de skulle bekänna honom. Det är i alla fall onekligt, vad Kristus säger: »Varav hjärtat är fullt, därav talar munnen.»

Blir det sanning och liv i tron så följer alltid bekännelsen, om ock tröghet och människofruktan stundom göra, att vi behöva den allvarsamma uppväckelse, som Kristus i vår text giver. Ty utan tvivel förstå vi så Kristi mening rätt, att han med dessa ord ville väcka och styrka sina trogna lärjungar, till vilka han talade detta, emot den slapphet och förgätenhet av sakens allvar, vari även de troende kunna falla. Han sade ju om alla jungfrurna i bröllopet, både de visa och de fävitiska: »De blevo alla sömniga och somnade.»

Så skola vi då om Kristi bekännande märka, att det är något, som icke tillhör alla människor, utan endast hans trogna lärjungar, endast dem, som kunna med David och Paulus säga: »Jag tror, därför talar jag», dessa sanna Guds barn, vilka fått i Kristus en sådan skatt och glädje, att de livade därav icke kunna tåga om honom. För dessa blir det icke något tungt bud, att de skola bekänna Kristus, utan det vore då mycket svårare att lyda det förbudet: »I skolen icke tala i detta namn» (Apg. 4:17, 18). När bekännelsen så flyter av den glada och saliga tron på Jesus, då först äger den ock sin sanna, levande och livgivande kraft för dem, som höra, till välsignelse för dem, som tro, till förargelse för dem, som icke vilja tro, då den i annat fall är konstlad och smaklös, såsom ett dömt människoverk alltid måste vara, och gör varken liv eller förargelse. Såsom man ock plägar säga: »Blott det, som utgår från hjärtat, går även till hjärtat.»

Och skulle man också kunna utan denna levande källa så väl profetera, att man ock kunde i hans namn utdriva onda andar, skall dock Herren på den yttersta dagen säga till sådana: »Jag kände eder aldrig.» Så viktigt är då även i fråga om bekännelsen detta första stycke, att hava blivit en ny och levande människa, att hava fått den dyra skatten i hjärtat. Härav följer, att ingen behöver bemöda sig om Kristi bekännande, så länge det ännu är honom svårt och motbjudande, så länge det icke blivit hans hjärtas lust och trängande behov att bekänna sin Herre, med ord och exempel stå på hans sida och vittna om honom inför människorna.

Sedan vi sålunda förstått, vad som är det första och väsentligaste i bekännelsen, nämligen att den måste utgå från det troende och pånyttfödda hjärtats glädje och skatt i Kristus, varom ock Paulus ytterligare säger: »Kristi kärlek tvingar oss» (2 Kor. 5), skola vi ock märka något i avseende på sakens utförande. Däröfver må kanske först anmärkas, att det icke är fråga om, att vi alla skola bliva predikanter, då vi se av v. 35, att det kan vara blott en sons eller dotters tillfälliga talande inom huset, som utgör den bekännelse, vilken förorsakar söndring inom familjen. Kristus säger: »en människa från hennes fader, och dottern från hennes moder, och sonhustrun från hennes svärmoder»; att således även ett barn, en ung flicka, kan bekänna Kristus, vilket då måste ske blott därigenom, att hon med ett barns ödmjukhet och undergivenhet likväl icke kan förtiga den nåd och sanning i Kristus, varom hennes benådade hjärta blivit övertygat, utan att hon mitt under sin ringa kallelse trogna skötande talar, sjunger eller läser om Kristus och förråder, att hon nu av hjärtat tror och vill följa allt, det han lär.

Så tillgick det, när martyrer och martyrinor av alla stånd och åldrar blevo föremål för förföljelsen, ja, när Stefanus, vars martyrdöd man denna dag firar, måste lida döden för sin tro och bekännelse. Stefanus var till den yttre kallelsen ingen apostel eller predikant, utan tvärt om en av de sju män, som apostlarna avskilt att sköta om församlingens yttre angelägenheter, fattigvård o. dyl. (Apg. 6); men när han i denna sin lekamliga kallelse ärenden kom ut i staden eller husen, vittnade han så om Kristus, att han blev den förste martyren, såsom vi se i den gamla episteltexten på denna dag (Apg. 7). Här finna vi då ett avgörande bevis i bibeln, att varje kristen, av vad stånd eller ålder han må vara, är icke blott berättigad, utan skyldig att vittna om sanningen. Huru okristligt är då icke det påståendet, vilket somliga drista utsäga, att endast den invigde läraren skall tala i Jesu namn och alla andra skola tåga och blott bekänna med sitt fromma leverne! Hade

Stefanus endast skött de lekamliga göromålen och icke med sin mun uttalat de sanningar, som uppfyllde hans hjärta, såsom hans historia vittnar, så hade han visst icke blivit stenad. Det var, när han *talade*, som det skar dem i deras hjärta, så att de beto samman tänderna mot honom.

Så vittnar ock martyrernas historia, att de alla med munnens bekännelse av Kristus ådrogo sig förföljelsen. Vad behöva vi emellertid i historien söka bevis för denna sanning, sedan både Kristus och Paulus uttryckligen nämnt »munnens bekännelse»; Paulus, då han betygar: »Med hjärtat tror man till rättfärdighet, och med munnen bekänner man till frälsning» (Rom. 10:10)? Men å andra sidan är även det sant och riktigt, att man icke blott med munnen bör bekänna honom, utan ock med hela levernet.

I avseende på detta ämne finna vi fel och avvikelser å ömse sidor. Somliga, vilka vilja vara kristna, mena, att man bör bekänna Kristus endast med levernet, men icke med munnen. Vi hava nu redan sett, huru uppenbart det människobudet strider emot Herrens ord. Så finnas ock andra, vilka kunna ganska lätt och skickligt tala om Kristus, antingen såsom predikanter eller enskilda kristna, men när de komma ut bland människorna och det gäller levernet, då äro de världen lika, då följa de sitt kött. Därom har aposteln Paulus ett skarpt ord: »De säga sig känna Gud, men med gärningarna förneka de honom» (Tit. 1:16). Så tillgår det, när bekännelsen icke är ett sant, naturligt utflöde från ett uppriktigt och troende hjärta. I denna sorgliga omständighet ligger likväl alls intet skäl för det redan nämnda okristliga människobudet, att endast läraren skall tala i Jesu namn, och alla andra kristna blott skola bekänna med sitt leverne. Låten icke förföra eder. Kristus säger så: »Detta borde man göra, och det andra icke låta.»

Till ett kristligt leverne hör visserligen även munnens tal. Är Kristus hjärtats skatt, så talar ock munnen om honom. Även om det är mycket mindre angelägenheter, vilka uppfylla människans hjärta, så får hon en naturlig böjelse att tala därom. Se här en talande bild: Några hava beslutat att övergiva sitt fädernesland för att söka sin lycka i en annan världsdel; de hava det hoppet, att det där skall lyckas bättre. De försälja nu sin egendom i hemlandet, de skola där lämna släkt och vänner och fara bort över världshavet - är det möjligt, att de under alla förberedelser och under själva resan icke skulle tala med varandra om sitt företag? Tvärtom tala de nu om ingenting så mycket som om detta. Och nu har en troende kristen en ännu större lycka i sikte; han »söker ett bättre fädernesland, det himmelska»; han skall övergiva alla sina gamla syndiga förhållanden; han skall gå genom en farlig värld och följa sin Herre under många strider men ock många hugsvalelser för att intaga ett rike, som är evigt. Och denna lycka väntar honom icke blott vid resans slut, utan han är redan här i åtnjutande därav, då han har funnit Kristus och med honom det eviga livet. Skulle han i besittning av hela denna stora skatt och lycka aldrig tala härom med sina vänner, aldrig vittna om Kristus för dem, som ännu icke känna honom? Skulle Andens nya kärleksomsorg, att andra måtte få del av samma lycka, aldrig framträda i hans tal? O, må vi aldrig förneka för oss, vad vi stundligen erfara, och Herren Kristus uttryckligen säger: »Varav hjärtat är fullt, därav talar munnen.»

Här säga dock ännu några: Men det finnes ju likväl så många fromma kristna, vilka aldrig hava denna art att vilja tala om det de tro, men bevisa sin tro med sina gärningar. Därpå svaras nu endast: Var står det skrivet? Var står det i Guds ord, att sådana äro *kristna*, vilka aldrig hava lust att tala om Kristus? – Men de äro ju så fromma? – Ja, och likväl, var står det skrivet, att de äro *kristna*? Fromhet, en stilla, redlig och människovänlig vandel kan komma från många källor utan att vara trons frukt. Var står det skrivet, att de, som fått en så stor skatt i hjärtat, som Kristus är, kunna tala om honom? Med skriftens ord och exempel för ögonen kan endast så mycket medgivas, att vissa späda och, eljest svaga barn i nåden kunna till en tid eller vissa tider vara andligen stumma, men aldrig var det Guds mening, att de skola alltid förbliva så.

Till en tid kunde Josef från Arimatea vara Jesu lärjunge »i hemlighet, av fruktan för judarna»; det var ock en tid, då Nikodemus endast under nattens slöja gick till Jesus; men på en annan tid framträdde de båda med en öppen bekännelse, då de begärde att få taga Jesu kropp och giva åt den av hela massan föraktade, till döden dömda Herren Jesus, en hederlig begravning (Joh. 19: 38-40). Det är helt annat, om vi av svaghet, av

människofrukten eller av köttets tröghet stundom tåga om Herren; sådant kan ännu alltid hända de trogna och står även alltid under förlåtelse, emedan de för all synd och brist söka både förlåtelse och ny kraft vid nådastolen. Men helt annat är det, om vår tro och andlighet är av sådan art, att den aldrig medfört denna inre lust och drift att bekänna Jesus.

Här måste Guds ord gälla mer än alla människors tankar och tycken. Och nu lär Guds ord uttryckligt, såsom vi redan sett, först att det ligger i själva naturen, att vi gärna tala om det, som uppfyller hjärtat; för det andra, att den sanna tron uppfyller hjärtat med stora, himmelska skatter samt med kärlekens nit om Herrens ära och själars väl, och att allt sådant då måste vilja framträda även i vårt tal. Vidare lär Guds ord, att de trogna i alla tider bekänt Jesus, icke blott med gärningar, utan *också med munnen* - »därav talar *munnen*», sade Herren Kristus.

Av allt detta följ nu i synnerhet trenne viktiga lärdomar. Den *första*: Har du ännu aldrig fått den arten, att det blivit din lust att tala om Herren Kristus; har du icke heller det kärleksnitet om Herrens ära och andras frälsning, att du önskar dig kunna tala något, som kunde tjäna dessa viktiga ändamål, så tag för avgjort, att du ännu icke erfarit, vad den levande tron är, utan att, om du än av alla anses för en kristen, du är i någon falsk, självgjord fromhet. Vill du då hjälpa saken på det sättet, att du nu börjar bemöda dig att tala om Jesus för att få erhålla det tecknet på den levande tron, så heter detta: Att endast göra något för att bedraga sig själv. Skriften talar om en bekännelse, som går av den *inre håg* och *drift* vilka verkas av själva tron, icke en bekännelse, som kommer av ett bemödande att visa ett tecken av sin tro och kunskap. Nej, låt övertyga dig, att du saknar själva *källan* till bekännelsen, den levande tron. Klaga då denna nöd för Herren och giv dig icke till freds, förrän du kommit till en sådan tro, som själv medför de verkningar, vilka du i hela Skriften *finner* i alla tider hava följt av den sanna tron.

Den *andra* lärdomen är denna: Har du genom Guds stora nåd kommit till en sådan tro på Jesus, att det blivit din lust att tala om honom med dina vänner och kunna vittna om honom till andras väl och till hans ära, om du ock dagligen förödmjukas av stor svaghet och försumlighet häri, men märk, om det dock är din *lust*, och du har den arten, att när du upplivas i din tro, du ock får en förökad lust och kraft i bekännelsen, så vet, att detta, alla dina brister oaktat, vittnar, ätt Herren gjort nåd med dig och verkat i dig den tro och bekännelse, som vår text och hela Skriften omtalar. Uti kött och blod ligger aldrig denna lust att tala om Jesus, detta kärleksnit om själars frälsning och Herrens ära. Så skall Guds verk igenkännas av dess frukt, även av »frukt av läppar, som prisa hans namn» (Ebr. 13:15; Hos. 14:3).

Den *tredje* lärdomen är: Om du erfarit allt detta och ännu efter anden har lust att vittna om Herren, men köttets tröghet, världens fiendskap eller vänskap, m.fl. omständigheter förhindra dig: *vaka* då och *bed*, att du icke här följer köttet och blir anden olydig; ty då kan åter Guds verk i dig förkvävas.

För denna händelse gälla nu egentligen Kristi ord i texten, då han säger: Var och en som bekänner mig inför människorna, honom skall ock jag bekänna inför min fader, som är i himmelen.» Ty den åsyftade motsatsen var just att av fruktan för lidandet draga sig undan och icke bekänna honom. Därom säger Herren uttryckligt: »Men den som förnekar mig inför människorna, honom skall ock jag förneka inför min Fader, som är i himmelen.»

Här äro nu orden korta och bestämda och säga oss, att om vi uti enfaldig tro och kärlek bekänna honom för människorna, så skall han, vår herre och försvarare, bekänna oss inför sin Fader, som är i himmelen, men om vi förneka honom inför människorna, skall han ock förneka oss inför sin Fader och säga: »Jag kände dem icke.» Detta är ju ock en övermåttan stark bevekelsegrund att hellre på jorden lida allt för hans namns bekännelse och behålla med honom det eviga livet och den eviga härligheten än att här följa köttet, förneka Kristus och bliva världen lik och sedan gå miste om hans försvar och hans eviga härlighet.

Men då nu Kristi ord här äro så bestämda och avgörande, huru skola vi då förstå, vad vi se i historien, att då

Petrus i översteprästens hus på det gruvligaste sätt förnekade Herren och svor därpå, att han icke ens kände »människan», han likväl icke blev av Kristus övergiven och förnekad, utan på påskmorgonen erhöll de kraftigaste tecken av hans orubbade vänskap, då han icke allenast blev med de andra lärjungarna infattad i den ljuvliga brodershälsningen genom Maria Magdalena, utan ock blev genom ängeln särskilt nämnd såsom en av de trogna lärjungarna med ordet: »Sägen till hans lärjungar och till Petrus», ja, att han bland dessa var den förste, som erhöll Jesu personliga uppenbarelse - »han har blivit sedd av Simon», hette det - skulle icke Kristus enligt sina ord i vår text hava förnekat och övergivit Petrus i följd av hans förskräckliga förnekelse i översteprästens hus?

Se nu åter här, huru viktigt det är att av tvenne gärningar, som kunna utvärtes vara lika, skilja den ena från den andra genom att eftersinna, huruvida den är människans uppsåtliga görande eller ock en överrumpling av frestaren. Såsom redan förut är sagt, talas här om det förnekande, som är människans eget, då hon uppsåtligen och fortfarande förnekar Herren och med överläggning gör det till sin grundsats och väg genom livet att icke vittna om honom på ett sådant sätt, att hon därmed ådrager sig världens förakt och försmädelse, och att det är helt annat, om en troende kristen, som av hjärtats tro och kärlek har uppsåt att bekänna och *plägar* bekänna sin Herre, blir blott av en tillfällig frestelse övervunnen, så att han i detta avseende gör, vad han icke vill, och därför även såsom Petrus går ut från den kolelden och gråter bitterligen samt önskar sig nåd och kraft att en annan gång göra det bättre.

Vi hava här en lärdom om alla de synder, som överrumpla de trogna, att de aldrig bliva dem tillräknade, fastän de i anseende till själva gärningen göra sådant, som lagen och Herren Kristus förbjudit, och varvid han fäst sin stränga hotelse, så länge de ändock i hjärtats djup äro trogna och endast av svaghet begå dessa synder. Sådant se vi i Petri förnekelse. Han handlade uppenbart emot Kristi ord i vår text och blev dock icke enligt Kristi ord i samma text förnekad av honom, blott därför att han i botten var trogen och icke självviljande syndade.

Alldeles detsamma finna vi även hos alla de övriga lärjungarna, då de efter Kristi död och uppståndelse höllo sig inom stängda dörrar av rädsla för judarna och ända till pingstdagen förblevo i denna svaghet. Under denna mellanliggande svaghetstid av femtio dagar gjorde de uppenbarligen emot Kristi ord i detta kapitel, då han säger: »Rädens icke för dem, som dräpa kroppen men icke hava makt att dräpa själen, utan rädens mer för den, som har makt att fördärva både själ och kropp i helvetet.» Det var dem uttryckligen förbjudet att hålla sitt liv kärt; de borde för Kristi skull offra sitt liv.

Han säger i slutet av vår text: »Den som finner sitt liv, han skall mista det, och den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det.» Men se nu, lärjungarna voro alldeles vanmäktiga under sin rädsla, så att de på denna tid icke förmådde våga sitt liv, och Kristi dom, att de då skulle mista sitt liv, drabbade dem dock icke; ja, han var med dem i all nöd och gav dem omsider själv på pingstdagen ett sådant mått av Andens krafter, att de sedan med frimodighet vågade sitt liv för honom. Här skola vi nu se, huru syndernas förlåtelse skall förstås, nämligen att all den svaghet och synd, som ännu låder vid de trogna, aldrig skola tillräknas dem, så länge de förbliva i tron, varmed då alltid följer en helig ande, som gör, att själen själv straffar sin synd och innerligen önskar att vara stark och lydig för Herrens ord.

Detta är en förmån, de trogna hava genom sin tro på Kristus. Denna beständiga nåd har sin egentliga grund däri, att Kristus just därför blivit utgiven för oss syndare, att vi genom *Tians lydnad* skola bestå rättfärdiga, varför ock Paulus i Rom. 8:1 säger: »Så är nu ingen fördömelse för dem, som äro i Kristus Jesus.» Detta är den förmån, de troende hava därav, att de äro i Kristus Jesus och iklädda hans förtjänst. Dessutom är det ock sant, vad aposteln säger i Rom. 7:20: »Om jag gör det jag icke vill, så är det numera icke jag, som gör det, utan synden, som bor i mig.» Synden är dock icke vårt görande, utan vårt lidande.

Och över sådana själar vilar en evig nåd, som är väldig över våra synder, så att synderna icke skola tillräknas oss till fördömelse. Sådana benådade själar erhålla ock alltid den nåd, att de icke skola förbliva under syndens

herravälde, utan i Herrens stund erhålla ny kraft. Därför förbliver det alltid ett framstående tecken på de trogna, att de bekänna sin Herre, även om de måste lida därför all världens fiendskap, såsom Johannes säger: »Det som är fött av Gud, det övervinner världen, och detta är den seger, som har övervunnit världen, vår tro.» Falla de ock såsom Petrus, så stå de ock igen upp såsom han, så vida tron icke utsläckes, varom Kristus sade till Petrus: »Jag har bett för dig, att din tro icke må varda om intet.» »Den segern, som har övervunnit världen, är vår tro.»

Denna omständighet, att där den nya födelsen och Guds säd är, man icke stannar besegrad under världen eller någon köttslighet, utan att andliga krafter skola givas oss till en slutlig seger, grundar sig icke blott därpå, att, såsom Johannes säger, »Guds säd förbliver i dem», varför de icke kunna förbliva syndens trälarna, utan det grundar sig även på Guds trofasthet och makt, varom Paulus säger: »Gud är trofast, som icke skall tillåta, att I bliven frestade över eder förmåga, utan med frestelsen även giva utgången, att I mån kunna uthärda henne» (1 Kor. 10:13). Så säger ock Herren Kristus till församlingens ängel (lärare) i Filadelfia: »Emedan du har bevarat mitt tålamods ord, så skall ock jag bevara dig från den frestelsestund, som skall komma i hela världen för att fresta dem, som bo på jorden.» Näst förut har han sagt ett besynnerligt och lärorikt ord: »Du har ringa makt, och du har hållit mitt ord och icke förnekat mitt namn» (Uppb. 3:10, 8).

Tänk, vilket besynnerligt ord, att just densamme som hade ringa makt, han hade hållit hans »tålamods ord» och icke förnekat honom! Att vi förbliva fasta i bekännelsen intill änden, sker icke genom någon vår kraft, utan är en gåva av Guds starkerhets makt till dem, som känna sin egen svaghet», såsom ock Kristus sade till Paulus: »Min kraft fullkomnas i svaghet», varvid Paulus lärde den djupa hemligheten, som han så uttrycker: »När jag är svag, då är jag stark», och tillägger: »Därför skall jag hellre med största lust berömma mig av mina svagheter, på det att Kristi kraft må vila över mig.»

Den kristen, som känner sin stora svaghet att bekänna och lida för Kristi skull, huru innerligt han än önskade att kunna göra det, bör allenast inför Herren beklaga denna sin vanmakt och bedja honom om varje kraft såsom en fri gåva och emellertid med evangeliets ord och alla nådens medel underhålla tron och livet, så skall det tillhöra den trogne och mäktige Herrens egen godhet och vishet att giva nåd, tillfällen och krafter för bekännelsen, när det behagar honom.

Men detta gäller om en verkligt troende kristen, som icke ännu arbetar med träldomens ande, utan smakat friden och fröjden i Gud och så verkligt tror på idel nåd, att han bibehåller denna sin barnaförtröstan, även på den tiden då han ännu ser sig själv vanmäktig till all bekännelse, ja även då han med Petrus förnekat sin Herre och måste bitterligen gråta över sig själv. Glöm aldrig, vad vi här sett, och den lärdom, vi däruti funnit om den orubbade nåd, som är väldig över alla våra bättre och sämre stunder.

O, skulle vi icke oupphörligt prisa och upphöja denna utsägliga gåva, att den himmelske Fadern givit oss sin son och genom honom en orubblig nåd? Blott en sådan nådens kännedom kan giva kraft att ännu alltid förbliva en Kristi bekännare. Det skall dock bero på Guds givande att för varje tillfälle förläna mer eller mindre kraft. Även där anden är villig, är köttet ännu alltid svagt.

I avseende på själva sakens utförande bör vidare märkas, att med bekännelsen av Kristus i strängaste bemärkelse icke egentligen menas allt, vad en troende ur sitt hjärtas fullhet talar, utan förnämligast vad han talar i syfte att verka något för Herrens ära, försvara eller utbreda evangeliets sanning och meddela sina medmänniskor något gott därav. Det är i synnerhet då, som bekännelsen möter den i hela världen inneboende fiendskapen mot Kristus och framkallar den strid, som i vår text antydes.

Den bekännelsen kan då utövas allra först av enskilda kristna mitt under deras kallelsets trogna skötande och bör då övas med mycken vishet och ödmjukhet för att om möjligt verka förbättring. Till den visheten hör då i synnerhet, vad Kristus säger: »Given icke det heliga åt hundarna och kasten icke edra pärlor för svinen»; och åter på ett annat ställe: »Varen kloka såsom ormarna och menlösa såsom duvorna.»

Men måtte vi alltid med visshet förena det nit, den trohet och uthållighet, att vi icke komma därhän, att vi aldrig finna något tillfälle lämpligt; ty på det sättet plägar ock fienden bedraga själar att komma ifrån all bekenntelse.

För det andra utövas ock den bekenntelsen av själasörjaren, då han dels i predikan, dels vid alla möjliga tillfällen, i tid och otid (2 Tim. 4:2), med trohet uttalar alla evangeliets hemligheter, även när han väl förstår, huru dessa skola ådraga honom förakt och försmädelse av dem, för vilka det sanna evangelium är en dårskap eller en förargelse, då den listige frestaren ofta viskar i vårt hjärta, att om vi endast predika sådant, som förnuftet kan fatta, nämligen kristliga plikter eller om någon människans kraft och duglighet i andliga ting, så kunna vi behålla ära och anseende ibland människor, såsom förnuftiga och redliga lärare, då vi däremot ådraga oss alla möjliga misstankar och misstyddningar, om vi på allvar driva den läran, att allt kött har fördärvat sin väg på jorden, att allt är dött och falskt, som icke härflyter av Kristus och tron på honom, att i honom allena är livet och blott i honom både rättfärdighet och starkhet.

Se, denna lära, den predikan, som tillintetgör all människans förmenta kraft och ära och blott berömmar Kristus, den utgör det rätta korsordet, den ådrager oss all evangeliets bedrävelse. Då fordras en Guds kraft att icke hemligen vika för att undgå korsets försmädelse. Ett sådant vikande kan ofta göras så fint, att svårligen någon människa förstår det; men han som genomskådar hjärtan och känner alla satans djupheter, han förstår det, han ser det, och han säger: »Den som förnekar mig inför människorna, honom skall ock jag förneka inför min Fader, som är i himmelen.»

Sedan vi nu kanske fattat det nödvändigaste om själva bekenntelsen, skola vi ock något se, vad Kristus här säger om dess följder för oss, som bekänna honom. Här i tiden skall följden bliva, om vi på sagda sätt drivas av Kristus, nådens och sanningens Herre, till att nitälska om hans ära och själars väl, att människorna, som vi vilja göra den högsta tjänst och nytta, skola löna oss med all upptänklig ondska, fiendskap och avoghet. Därom sade Herren först: »I skolen icke mena, att jag har kommit för att sända frid på jorden. Jag har icke kommit för att sända frid, utan svärd. Ty jag har kommit för att söndra en människa från hennes fader och dottern från hennes moder och sonhustrun från hennes svärmoder, och människans husfolk varda hennes fiender.» Såsom från början sades, skola vi här lära rätta arten av Kristi rike.

Och må vi var och en lita på vad Herren Kristus själv säger härom, och icke låta oss bedragas av människors tankar och ord! Okunniga människor mena ofta, att det är ett så gott förhållande inom kyrkan, då allt går fredligt till, då alla människor i husen och i grannskapet äro goda vänner. Den, som vill vara en kristen, må icke låta bedraga sig. En sådan allmän frid är vanligen ett tecken av en allmän, andlig död och sömnaktighet.

Så snart den rätta kristendomen uppstår på en ort, skall man snart märka dessa tecken, såsom Luther säger över en annan text: »Kommer Kristus i skeppet, så skall en storm strax upphäva sig.» Så sant vi icke kunna antaga, att alla människor skulle vara troende och evangelium lydiga, så måste frid uppstå, när Kristus blir i allvar och sanning förkunnad och av några människor mottagen.

Kommer någon med anseende att vara en allvarlig Kristi tjänare, men predikar så, att alla människor äro nöjda och prisa det, var viss, att det är någon falsk predikan, att det icke är evangeliets rätta predikan; den saknar det stora tecknet, varom Simeon profeterat: »Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel och till *ett tecken, vilket varder motsagt*.» Blir Kristus i anda och sanning predikad, så skola somliga bliva omvända och saliga, andra åter förargas och förbittras.

Så har det skett i alla tider, och så måste det gå, så länge ormens säd och kvinnans ännu behålla sin art att strida emot varandra. Orma- säden i all människonatur måste strida emot kvinnans säd, Kristus, och stinga honom i hans häl. De okunniga mena, att det är ont tecken på predikan, då hon gör söndring inom familjerna och människorna emellan. Men låt icke bedraga dig. Lita du på Kristi ord, som säger: »I skolen icke mena, att jag har kommit för att sända frid på jorden. Jag har icke kommit för att sända frid, utan svärd», d. ä. strid,

oenighet och tvedräkt (Luk. 12: 49). »Jag har kommit för att söndra en människa från hennes fader och dottern från hennes moder och sonhustrun från hennes svärmödrar, och människans husfolk varda hennes fiender.» Hör Kristi ord. Han säger, att denna verkan av hans evangelium icke är något tillfälligt, t.ex. en följd av någon predikants egenheter och misstag, utan en följd just av hans rikes sanna art. Han säger: »*Jag har kommit* för att söndra en människa» etc. Så säger han ock på annat ställe: »Allt detta skola de göra eder för *mitt namns skull*.» Det är Kristi egen Ande och predikan, som förorsakar denna strid, när den möter det »köttsliga sinnet» (Rom. 8:7). Kristus själv är visserligen den rätte *fridsfurst*en, och hans evangelium »fridens evangelium», som endast vill göra människorna saliga.

Den egentliga orsaken till striden ligger således visserligen i den »gamla ormens och ormasädens fiendskap mot kvinnans säd», enligt Herrens ord i paradiset (1 Mos. 3:15). Och när man ser på denna allmänna och besynnerliga företeelse i hela världen, att den allra kärleksfullaste och mest välgörande predikan, som blott åsyftar alla människors välfärd, som förkunnar Guds kärlek i Kristus, och huru människor skola varda frälsta av idel nåd, blott genom att tro och följa Kristus, att denna vänliga predikan i alla tider och orter uppväckt oenighet, storm och strid ibland människor, ja, att där icke Gud genom sin allmakt och frisinna lagar förbjudit sådant, fiendskapen också utbrutit i blodig förföljelse, såsom kyrkans historia från alla tider vittnar; då kan man likasom med ögonen se den strid emellan tvenne andliga riken, som pågår i mänskligheten, då kan man blott i denna företeelse se sanningen av syndafallet och djävulens regerande och inneboende i de naturliga människorna, då kan den företeelsen även tjäna till en stor styrka för tron; vi kunna se, att vi hava det rätta evangelium, det rätta Kristi rike, när det har samma följder som i Kristi och apostlarnas tid.

Därför säger ock Herren: »Saliga ären I, när de försmäda och förfölja eder och, ljugande, säga allt ont mot eder, för min skull. Glädjens och fröjden eder, ty eder lön är stor i himmelen; ty sammalunda hava de förföljt profeterna, som voro för eder» (Matt. 5:12). Och åter säger han: »Voren I av världen, så älskade världen sitt eget; men emedan I icke ären av världen, utan jag har utkorat eder ur världen, därför hatar världen eder» (Joh. 15:19). »Ve eder, då alla människor tala väl om eder; ty sammalunda gjorde deras fäder med de falska profeterna.» Härav följer, att vi alltid skola frukta, att det är något falskt i vår kristna bekännelse och hela väsende, när vi åtnjuta allmän aktning, men däremot glädjas och fröjdas, när vi, med allt strävande att bekänna Herren och tjäna människorna, aldrig få åtnjuta rättvisa och erkännande, utan alltid möta avoghet och misstydningar. Då skola vi säga: Gud ske lov, nu ser jag de rätta tecknen av Kristi rike. Det går oss på samma sätt, som det gick Kristus och hans trogna vittnen.

Skulle det icke så vara, att, när den sanne Kristus börjar leva och röra sig bland människorna, ormasäden blir orolig och begynner storma emot Kristus och hans rike? Må vi endast giva akt på, om det verkligen är genom nit för Kristus och hans evangelium, som vi ådraga oss världens förföljelse och försmädelse, att det är enligt Kristi ord: »ljugande» - de skola, »*ljugande* säga allt ont mot eder för min skull» - att det icke är någon vår egen mening eller därav beroende uppresning mot själva kyrkans lära och allmänna ordning, utan att det är vårt efterföljande och framhållande av *uppenbara Kristi ord*, som uppreta människorna emot oss; varom Petrus säger: »Ingen bland eder lide såsom mördare eller tjuv eller illgärningsman eller såsom den där blandar sig i andras ärenden. Men om han lider såsom kristen, skämme han sig icke, utan prise Gud för detta namn.»

Om våra andliga ögon öppnades och Kristus bleve oss förklarad, så att vi såge storheten, sanningen och härligheten av all den nåd, han giver oss, så skulle visserligen detta vara ett ämne till fröjdefullt lov att få lida för hans namn. Men ack, huru över måttan svårt blir det icke under vardagslivets dunkel, då vi icke se hans härlighet! Vilken hård kamp för den son eller dotter i huset, som blivit av Guds nåd dragen och fästad vid Jesus, att nu för sitt bekännande av honom se sin hulde fader, sin ömma moder mörkna i ansiktet och uppfyllas av sorg och bitterhet över en sådan förändring hos deras barn!

När nu barnet från sin späda ålder varit vant att sätta det allra högsta förtroende till sin faders eller moders ord och omdöme och nu får höra dessa med all studerad mänsklig klokhet emotsäga sanningen, ja, kanske med tårar och böner, löften och hotelser söka beveka sitt barn att återvända till sitt förra tänke- och levnadssätt; och det är ju den hulde fadern eller den ömma modern, som göra allt av kärlek, ehuru i sin okunnighet om Guds rike - då blir det en hård kamp att nu stå fast vid sanningen.

Då gäller ordet i texten: »Den som älskar fader eller moder mer än mig, han är mig icke värd, och den som älskar son eller dotter mer än mig, han är mig icke värd.» Vilken hård kamp för den martyren, som, dömd att levande brännas för sin bekännelse, fick i fängelset besök av sin älskade hustru, vilken därjämte bar det späda barnet på sina armar och med tårar besvor honom vid sin kärlek och vid deras barns välfärd att skona sitt liv genom att endast göra en liten eftergift för fiendernas fordringar, men som likväl, tvingad av Kristi kärlek, förklarade, att, huru innerligt han än älskade sin maka och sitt barn, han dock oändligt mycket hellre ville lida den grymma eldsdöden på bålet än försaka sin trofaste Herre, som för honom lidit korsets död och sedan dagligen förlåtit honom hans synder!

Ja, ännu i dag blir väl det den hårdaste kamp, när av tvenne älskande makar den ena intages av Kristi nåd och nu måste tänka och erfara, att den make, vars kärlek varit hennes största glädje på jorden, skall från denna tid blott för denna förändring hava den sorgen att aldrig mer få detta odelade förtroende av den älskade maken. Här blir nu en inre kamp på liv och död. Då gälla de sista orden i vår text: »Den som icke tager sitt kors och följer mig, han är mig icke värd. Den som finner sitt liv, han skall mista det, och den som mister sitt liv för min skull, han skall finna det» - han skall finna det eviga livet: ty Kristus bekänner honom då såsom sin dyrköpta och trogna tjänare.

Följderna av den sanna bekännelsen äro vidare enligt vår text, *att Kristus skall bekänna oss inför sin Fader i himmelen.* Ja, så säger Herren här uttryckligen. Men detta hans ord tror ingen. Ty trodde vi detta, så kunde vi dö av glädje. Märk, att under det människorna ljugande säga allt ont mot oss för Kristi skull, Kristus åter skall säga allt gott om oss, vara vår försvarare hos Fadern och säga: Denna är min, detta är en lem i min kropp, klädd i min rättfärdighet. »Fader, jag vill, att varest jag är, där skall ock denne vara med mig, på det att han må se min härlighet, som du har givit mig.»

Efter han tror på mig, skall han hava all min rättfärdighet och vara fri från alla sina synder och hava en evig nåd och det eviga livet, »på det att den kärlek, varmed du har älskat mig, må vara i dem och jag i dem» (Joh. 17:26). O, glädjens då, I Kristi bekännare, trots alla edra skröpligheter, när denne Herre så bekänner eder inför sin Fader, glädjens och fröjden eder, ty eder lön är stor i himmelen.

Men i detta löfte, att Kristus så skall bekänna oss inför sin Fader, hava vi åter ett ämne för *tron*, ett ämne, som icke lätteligen går in i vårt hjärta. Kunde vi riktigt tro detta, att den store »ärans Konung», Herren Kristus, bekänner oss inför sin Fader i himmelen, så skulle vi väl knappt kunna leva för allt för stor glädje. Om jag endast kunde tro, att Herren Kristus i dag ägnat mig ett ögonblicks åtanke, så skulle jag blott för den nåden kunna glömma all tidens vedermöda.

Och här säger han nu, att han skall icke blott tänka på oss, utan ock tala om oss inför sin Fader och bekänna oss såsom sina. Och då gå vi ännu och sucka så tungt och hava så liten glädje av det löftet, som vore det talat i fåvitsko av en bedräglig människa; och då är det likväl hans egna ord, vilken är sann Gud, och vilken omöjligt kan ljuga. Kan man icke ledsna vid ett sådant liv, däri den stygga otron så trycker och förhindrar all tröst och glädje av den trofaste Herrens ord?

Kan man icke börja att önska sig en snar hädan- färd ifrån ett så jämmerfullt liv för att få komma till det sanna ljusets värld, där vi skola se honom, såsom han är?

Av Mark. 8: 38 se vi väl, att Herren Kristus med detta sitt löfte, att bekänna oss inför sin Fader, egentligen

åsyftar det bekännande, som skall ske vid den yttersta domen och omtalas i Matt. 25. Dock se vi av Joh. 17, att det begynnes redan här i tiden, då Kristus där talar med sin Fader om sina lärjungar och säger: »De äro icke av världen, såsom jag icke är av världen.» »Jag har givit dem ditt ord, och världen har hatat dem, emedan de icke äro av världen, såsom jag icke är av världen». Att denne Herre så talar om oss med sin Fader, skulle icke det vara oss dyrare än all världens glädje och ära?

Skulle vi icke blott för en sådan hög nåd med innerlig glädje och kärlek tala om denne Herren inför människor, ja, både med ord och exempel söka hans ära och däruti vara flitiga, även för våra medmänniskors uppbyggelse och nytta därav, samt även flitigt bedja Gud om den gåvan att kunna mer tro och bekänna vår Herre? Ty allt är det nåd - »en *gåva* är att tro och lida för hans namn».

Men är det nu idel nåd, låtom oss bedja om denna nåd: Trofaste Fader, övergiv oss icke, tag icke din Helige Ande ifrån oss! Herre Jesu, giv oss du själv genom din Ande den tro, som giver *lust* att bekänna dig! Giv du ock själv *kraft*, för varje tillfälle! Dig förutan kunna vi intet. Lovat och prisat vare endast ditt namn nu och i evighet! Amen.

– C-O Rosenius

© Pietisten 2025

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com